

Zakon o samoprispevku /ZSam-1/**(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili)****K a z a l o:**

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o samoprispevku /ZSam-1/	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o samoprispevku /ZSam-1/	1
1.2.1	Akti občinskega sveta po Zakonu o samoprispevku /ZSam-1/	1
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o samoprispevku /ZSam-1/	2
1.3.1	Akti župana po Zakonu o samoprispevku /ZSam-1/	2
1.4	Pristojnosti in naloge nadzornega odbora po Zakonu o samoprispevku /ZSam-1/	2
1.5	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o samoprispevku /ZSam-1/	2
1.5.1	Akti občinske uprave po Zakonu o samoprispevku /ZSam-1/	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine	2
2.1	Samoprispevek	3
2.2	Referendum o uvedbi samoprispevka	3
2.3	Zavezanec za samoprispevek	3
2.4	Pridobivanje podatkov od upravljavcev zbirk podatkov	4
	Ključne besede	4
	Uporabljene kratice	5
	Viri	5

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o samoprispevku /ZSam-1/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o samoprispevku /ZSam-1/ Uradni list RS, št. 87/01		1

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o samoprispevku /ZSam-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1.	Izdela predlog investicijskega programa izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture, ki ga sprejme občinski svet.	7. člen	3
2.	Po opravljeni javni razpravi odloči o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka.	7. člen	3
3.	Določi predlog odloka o uvedbi samoprispevka.	7. člen	3
4.	Sprejme akt o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka.	8. člen	4
5.	Sprejme odlok o uvedbi samoprispevka na podlagi ugotovljenih rezultatov referenduma.	12. člen	7
6.	Lahko ustanovi proračunski sklad.	13. člen	8
7.	Z odlokom o uvedbi samoprispevka določi razloge za oprostitev ali znižanje pri plačevanju samoprispevka ter način uveljavljanja oprostitev in znižanja.	18. člen	11
8.	Sprejme investicijski program izgradnje lokalne javne infrastrukture.	24. člen	14

1.2.1 Akti občinskega sveta po Zakonu o samoprисpevku /ZSam-1/

tč.	akti občinskega sveta	določba	pojasnilo
1.	Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprисpevka.	7. člen	3
2.	Odlok o uvedbi samoprисpevka.	12. člen	7
3.	Investicijski program izgradnje lokalne javne infrastrukture.	24. člen	14

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o samoprисpevku /ZSam-1/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1.	Objavi akt o razpisu referendumu za uvedbo samoprисpevka.	8. člen	4
2.	Objavi odlok o uvedbi samoprисpevka.	12. člen	7
3.	Sklene pogodbo o soinvestiranju izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture	24. člen	14
4.	Odloča o pritožbah zoper odločbe o samoprисpevku.	19. člen	10

1.3.1 Akti župana po Zakonu o samoprисpevku /ZSam-1/

tč.	akti župana	določba	pojasnilo
1.	Pogodba o soinvestiranju izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture.	24. člen	14

1.4 Pristojnosti in naloge nadzornega odbora po Zakonu o samoprисpevku /ZSam-1/

tč.	pristojnosti in naloge nadzornega odbora	določba	pojasnilo
1.	Nadzoruje zbiranje samoprисpevka in poslovanje proračunskega sklada.	13. člen	8

1.5 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o samoprисpevku /ZSam-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1.	Organizira javno razpravo.	7. člen	3
2.	Sestavi volilni imenik.	10. člen	6
3.	Vodi evidence.	13. člen	8
4.	Izda odločbo o odmeri samoprисpevka.	14. člen 19. člen	9, 10
5.	Izda odločbo o izgubi lastnosti zavezanca.	14. člen	9
6.	Izda sklep o revalorizaciji odmerjenega samoprисpevka.	16. člen	
7.	Izda odločbo o oprostitvi ali znižanju samoprисpevka.	18. člen	11
8.	Pridobiva podatke o prebivalcih, dohodkih, lastništvu nepremičnin.	21. člen	10
9.	Izda sklep o dovolitvi izvršbe.	1/22. člen	12

1.5.1 Akti občinske uprave po Zakonu o samoprисpevku /ZSam-1/

tč.	akti občinske uprave	določba	pojasnilo
1.	Odločba o izgubi lastnosti zavezanca.	14. člen 19. člen	9, 10
2.	Sklep o revalorizaciji odmerjenega samoprисpevka.	18. člen	11
3.	Odločba o oprostitvi ali znižanju samoprисpevka.	18. člen	11
4.	Sklep o dovolitvi izvršbe.	22. člen	12

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

- 1** V skladu z **Zakonom o samoprисpevku /ZSam-1/** lahko občina uvede samoprисpevek za izgradnjo ali rekonstrukcijo javne komunalne infrastrukture, javne prometne infrastrukture, javne infrastrukture na področju otroškega varstva, osnovnega šolstva, zdravstvenega varstva, kulture, športa ter druge

javne infrastrukture, ki jo zagotavlja občina. Sredstva samoprispevka pa se smejo uporabiti samo za namen, za katerega je bil samoprispevek uveden (1. člen ZSam-1).

2.1 Samoprispevek

- 2 Samoprispevek, ki se plačuje v denarju (4. člen ZSam-1) in se lahko uvede največ za obdobje petih let (3. člen ZSam-1), se lahko uvede za celotno območje občine ali za del naselja, naselje ali več naselij, če gre za izgradnjo ali rekonstrukcijo lokalne javne infrastrukture, ki je namenjena samo ožjemu območju občine. Uvede pa se lahko po prej opravljenem referendumu, na katerem se je za uvedbo samoprispevka izrekla večina glasovalnih upravičencev oziroma upravičenk na določenem območju, ki so glasovali pod pogojem, da se jih je glasovanja udeležila večina (2. člen ZSam-1).

2.2 Referendum o uvedbi samoprispevka

- 3 Referendum o uvedbi samoprispevka se izvede v skladu z določbami zakona, ki ureja lokalno samoupravo, po postopku, ki ga določa zakon o referendumu in o ljudski iniciativi, kolikor ni z ZSam-1 in zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, drugače določeno. (6. člen ZSam-1) Podlaga za razpis referenduma o uvedbi samoprispevka je v skladu s predpisi izdelan predlog investicijskega programa izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture, ki ga sprejme občinski svet. O navedenem predlogu investicijskega programa izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture organizira občina javno razpravo na območju, na katero se nanaša. Od začetka javne razprave do razpisa referenduma pa ne sme preteči manj kot 30 dni. Po opravljeni javni razpravi pa se občinski svet odloči o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka in določi predlog odloka o uvedbi samoprispevka (7. člen ZSam-1).
  - 4 Akt o razpisu referenduma, ki ga sprejme občinski svet in h kateremu se predloži odlok o uvedbi samoprispevka, določa vrsto referenduma, besedilo vprašanja, dan razpisa referenduma, od katerega tečejo roki za izvedbo referenduma, in dan glasovanja. Navedeni akt o razpisu referenduma se objavi s priložo na krajevno običajen način najkasneje 15 dni pred izvedbo referenduma, brez prilože pa se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije (8. člen ZSam-1).
  - 5 V skladu z ZSam-1 ima pravico glasovanja na referendumu o uvedbi samoprispevka fizična oseba, ki ima stalno prebivališče na območju, na katerem naj bi se uvedel samoprispevek. Pravico glasovanja na referendumu o uvedbi samoprispevka za izgradnjo ali rekonstrukcijo lokalne javne infrastrukture, s katero se povečuje uporabnost ali vrednost nepremičnine, pa ima tudi fizična oseba, ki je lastnik oziroma lastnica ali uporabnik oziroma uporabnica stavbnega zemljišča na območju, na katerem naj bi se uvedel samoprispevek, pa na tem območju nima stalnega prebivališča. Ne glede na navedeno pa nima pravice glasovanja fizična oseba, katere dohodki, ki so obdavčljivi po zakonu o dohodnini, v predpreteklem letu pred uvedbo samoprispevka ne presegajo 25 odstotkov povprečne letne plače v Republiki Sloveniji v letu, na katero se nanašajo dohodki, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, ali je mlajša od petnajst let (9. člen ZSam-1).
  - 6 Volilni imenik glasovalnih upravičencev sestavi občinska uprava na podlagi podatkov, pridobljenih od upravljavcev zbirk podatkov o stalnem prebivališču, o fizičnih osebah z dohodki, ki so bili obdavčeni z dohodnino v predpreteklem letu pred uvedbo samoprispevka, in o višini dohodkov o osebah, starejših od petnajst let, ter o lastništvu in uporabi nepremičnin (10. člen ZSam-1).
  - 7 Na podlagi ugotovljenih rezultatov referenduma sprejme občinski svet odlok o uvedbi samoprispevka z vsebino, ki jo določa ZSam-1. Navedeni odlok se objavi na način, ki je določen za objavo splošnih aktov občine ter v Uradnem listu Republike Slovenije (12. člen ZSam-1).
  - 8 Samoprispevek je namenski prihodek občine, občina pa ga evidentira samoprispevek v okviru posebnega stroškovnega mesta, lahko pa v skladu z zakonom, ki ureja javne finance, ustanovi proračunski sklad. Zbiranje samoprispevka ter poslovanje navedenega proračunskega sklada nadzoruje nadzorni odbor občine. ZSam-1 še določa, da se sme presežek sredstev samoprispevka po dokončanju investicijskega programa uporabiti samo za investicije in investicijsko vzdrževanje lokalne javne infrastrukture (13. člen ZSam-1).
- ## 2.3 Zavezanec za samoprispevek
- 9 Zavezanec za samoprispevek je fizična oseba, ki ima pravico glasovanja na referendumu o uvedbi samoprispevka. Zavezanec za samoprispevek je tudi fizična oseba, ki v obdobju, za katero je samoprispevek uveden, izpolni pogoje, določene z ZSam-1. Nove zavezance za samoprispevek

enkrat letno ugotavlja pristojni organ na podlagi podatkov, pridobljenih od upravljavcev zbirke podatkov o stalnem prebivališču, o fizičnih osebah z dohodki, ki so bili obdavčeni z dohodnino v predpreteklem letu pred letom, v katerem ugotavlja nove zavezanca, in o višini dohodkov, o osebah, starejših od petnajst let, ter o lastništvu in uporabi nepremičnin. Lastnost zavezanca pridobi fizična oseba s prvim dnevom naslednjega leta po letu, v katerem je pristojni organ ugotovil izpolnjevanje pogojev. O pridobitvi lastnosti zavezanca odloči pristojni organ z odločbo o odmeri samoprispevka. Lastnost zavezanca za samoprispevek izgubi fizična oseba, ki v obdobju, za katero je uveden samoprispevek, ne izpolnjuje več pogojev, določenih z ZSam-1. Izgubo lastnosti zavezanca enkrat letno ugotavlja pristojni organ na podlagi podatkov, pridobljenih od upravljavcev zbirke podatkov o stalnem prebivališču, o fizičnih osebah z dohodki, ki so bili obdavčeni z dohodnino v predpreteklem letu pred letom, v katerem se ugotavlja obstoj lastnosti zavezanca in o višini dohodkov ter o lastništvu in uporabi nepremičnin. Lastnost zavezanca izgubi fizična oseba s prvim dnevom naslednjega leta po letu, v katerem je pristojni organ ugotovil neizpolnjevanje pogojev. O izgubi lastnosti zavezanca odloči pristojni organ z odločbo (14. člen ZSam-1).

- 10 Samoprispevek se zavezancu določi v skladu z ZSam-1. O sami uvedbi samoprispevka pa izda zavezancem pristojni organ (občinska uprava) na podlagi odloka o uvedbi samoprispevka v skladu z zakonom o splošnem upravnem postopku, odločbe o samoprispevku (19. člen ZSam-1). Pristojni organ lahko za odmero samoprispevka zahteva od pristojnega davčnega organa podatke o bruto dohodku zavezancev za samoprispevek (21. člen ZSam-1).
- 11 ZSam-1 določa, da se lahko zavezanca za samoprispevek na njegovo zahtevo oprosti plačevanja samoprispevka ali se mu prizna znižanje pri plačevanju samoprispevka, če bi plačilo samoprispevka ogrozilo preživljanje zavezanca ali njegove družine. Razlogi za oprostitev ali znižanje pri plačevanju samoprispevka ter način uveljavljanja oprostitev in znižanja se določijo z odlokom o uvedbi samoprispevka. O oprostitvi ali znižanju pri plačevanju samoprispevka odloči pristojni organ z odločbo (18. člen ZSam-1).
- 12 ZSam-1 določa, da se zoper zavezanca, ki zapadlih obveznosti iz naslova samoprispevka ni plačal v predpisanem roku, opravi prisilna izterjava skladno z določbami zakona, ki ureja davčno izvršbo. Izvršbo opravi organ, pristojen za izvršitev denarnih kazni, izrečenih v upravnem postopku. ZSam-1 še določa, da mora zavezanec od samoprispevka, ki ga ni plačal v predpisanem roku, plačati obresti v skladu z zakonom, ki ureja obrestno mero zamudnih obresti (22. člen ZSam-1).
- 13 V primeru, da bi izterjava neplačanega samoprispevka ogrozila nujno preživljanje zavezanca in članov njegove družine, se samoprispevek odpiše po postopku in na način, ki ga predpiše občinski svet. Pravica do odmere in izterjave samoprispevka in pravica zavezanca za vračilo preveč plačanega samoprispevka zastara v treh letih po nastanku obveznosti oziroma po izvršenem plačilu (23. člen ZSam-1).
- 14 ZSam-1 določa, da lahko občina zaradi zbiranja zasebnih sredstev za sofinanciranje izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture ob upoštevanju določb ZSam-1, s katerimi so opredeljeni nameni uvedbe samoprispevka, podlage za odločanje o uvedbi samoprispevka in ravnanje občine z zbranimi sredstvi samoprispevka ter na podlagi potrjenega investicijskega programa, sklene s fizično osebo, ki želi prispevati svoja denarna sredstva, pisno pogodbo o soinvestiranju izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture. Z navedeno pogodbo se občina zaveže realizirati izgradnjo oziroma rekonstrukcijo lokalne javne infrastrukture v obsegu in rokih, ki jih vsebuje investicijski program, fizična oseba pa se zaveže vplačati občini dogovorjeni znesek. Denarna sredstva, ki jih občina prejme po navedeni pogodbi, pa so namenski prihodek občine za financiranje izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture, ki je predmet investicijskega programa, na podlagi katerega je pogodba sklenjena (24. in 25. člen ZSam-1).

2.4 Pridobivanje podatkov od upravljavcev zbirke podatkov

- 15 Občina lahko v skladu z ZSam-1 od upravljavcev zbirke podatkov in drugih državnih organov zahteva podatke, ki so občini potrebni za pripravo odločanja o uvedbi samoprispevka, izdajo odločb o samoprispevku, spremljanje plačevanja in izterjavo samoprispevka (26. člen ZSam-1). Pri pridobivanju in uporabi navedenih podatkov pa mora občina ravnati v skladu z zakonom o varovanju osebnih podatkov (27. člen ZSam-1).

Ključne besede

Občina, samoprispevek, financiranje, referendum.

Uporabljene kratice

ZSam-1 - Zakon o samoprispevku /ZSam-1/ (Uradni list RS, št. 87/01).

Viri**Ustava in zakoni**

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o samoprispevku /ZSam-1/ (Uradni list RS, št. 87/01).

